

ניצחון בחירות טראמפ [?] הזדמנות היסטורית לטפל בחיזבאללה

13.11.2024 | ד"ר יוסי מנשרוף written by

הסרטון שפורסם בסוף השבוע ברשתות החברתיות המזוהות עם חיזבאללה, וביום ראשון גם באתרו הרשמי של מנהיג איראן ח'אמנהאי, הוא תזכורת נוספת לאחריות איראן וחיזבאללה לטרור חובק עולם נגד יהודים, מוסלמים ונוצרים. הסרטון נחשף כעת, קרוב לוודאי לרגל יום הארבעים לחיסול נסראללה. בסרטון מציג נסראללה בפני חמינאי בלשכתו בטהרן ובפני מפקד כח קדס קאסם סולימאני, את סגל הפיקוד הבכיר של חיזבאללה: פואד שוכר, עמאד מוע'ניה ומצטפא בדר אל-דין. הסרטון הארכיוני, מתוארך לכל היותר לשנת 2008, אז חוסל מוע'ניה בדמשק.

רשימת חלקית ובולטת של פיגועי הטרור הקטלניים שביצעו בכירי חיזבאללה בארבע העשורים האחרונים בהוראת כח קודס ובאישור מנהיגי איראן חומיני וחמינאי, מבהירה את היותו של חיזבאללה בעיה אקוטית גם עבור המערב והגוש הסוני באזור, ולא רק לישראל, ואת הכרח לרסנו ככל האפשר בשעת הכושר ההיסטורית הנוכחית. פיגועי הטרור האלו הקנו לחיזבאללה את המעמד המפוקפק של ארגון הטרור שרצח הכי הרבה אמריקאים, אחרי אל-קאעידה. שוכר ומוע'ניה תכננו ובצעו את פיגועי התופת ב-1983 נגד החיילים האמריקאים והצרפתים בבסיסי הכוח הרב-לאומי בביירות; עם הפלישה האמריקאית ב-2003, הקים מוע'ניה וטיפח מליציות שיעיות בעיראק, שהרגו מאות חיילים אמריקאים במלחמת עיראק (2003-2011) וסונים עיראקים רבים במסגרת המאבק הפוליטי הבין-עדתי המתמשך בעיראק; בדר אל-דין פיקד על כוח חיזבאללה בסוריה, שמילא תפקיד בכיר בטבח מאות אלפי אזרחים סורים במלחמת האזרחים בסוריה (2011-2018), ולאחר חיסולו ב-2016, הוחלף בידי שוכר. ב-2011 החל חיזבאללה להתערב במלחמה בתימן, וביחד עם כח קדס העצים את כוחם של החות'ים, ותרם באופן מכריע לטרור שהם משליטים נגד יריביהם בתימן ולאסון הומניטארי שפוקד אותה עד היום.

החלק הפחות מוכר במסע הטרור חובק העולם של איראן וחיזבאללה הם פיגועי הטרור נגד סגרירות ארה"ב בקניה וטנזניה ב-1998, בהם נהרגו 220 איש. פעולות הטרור האלו בוצעו ע"י אל-קאעידה, לאחר סיוע מצד איראן וחיזבאללה. השת"פ בין איראן לאל-קאעידה החל בראשית שנות ה-90, בתיווך שרותי המודיעין של סודאן. מחבלי אל-קאעידה אומנו והוכשרו ע"י באיראן וחיזבאללה, בהוראת חמינאי, לצורך פיגועי הטרור. זאת, לאחר שבן-לאדן ביקש לחקות את האופן שבו ביצע חיזבאללה את הפיגוע נגד בסיסי הכוח הרב לאומי בביירות ב-1983 באמצעות משאית תופת.

למנף את ניצחון טראמפ לתוכנית אסטרטגית מקיפה בלבנון

הפגיעה חסרת התקדים שספג חיזבאללה מאז ספטמבר 2024 מוטטה את דרג הפיקוד והשליטה הבכיר בארגון. לפיכך, מפקדים מדרג בכיר יחסית שנותרו לחיזבאללה מנסים לברוח צפונה בשאיפה לחמוק מידיה של ישראל. ואולם, מבצע החטיפה של שייטת 13, בו נלכד מפקד הכוח הימי בחיזבאללה, עמאד אהמז, בעיר בתרון שבצפון לבנון (54 ק"מ צפונית לביירות) הוכיחה שידה ארוכה של ישראל מגיעה גם לשם. בצר לו, נראה שחיזבאללה נאלץ למנות למועצת הג'האד (המטכ"ל של חיזבאללה) אישים בכירים מהזרוע הפוליטית שלו, ולא הצבאית, ובראשם המזכ"ל הנוכחי, נעים קאסם. זאת, כדי לשמור על הרציפות התפקודית של הארגון, ועל תדמיתו במיוחד בקרב הבייס החברתי שלו, העדה השיעית בלבנון.

בתמרון הקרקעי הנוכחי של צה"ל בדרום לבנון, מסכל צה"ל בשיטתיות את תשתיות הטרור שטיפח חיזבאללה באזור מאז תום מלחמת לבנון ב-2006. ההערכה היא שעד כה נהרגו במלחמה לכל היותר אלפיים מחבלי חיזבאללה, מתוך הסך המוערך בכ-50 אלף מחבלים, בנוסף לכ-3,000 פעילי חיזבאללה שנפצעו במתקפת הביפרים. עם ניצחון טראמפ בבחירות לנשיאות בארה"ב צריכות ישראל וארה"ב לעבור לשלב הבא במלחמה נגד חיזבאללה. ראשית, על ישראל להמשיך את המתקפות נגד משלוחי הנשק מאיראן ומסוריה לחיזבאללה, וכן להעמיק, בגיבוי אמריקאי, את התמרון הקרקעי עד הליטאני כדי להרחיק את חיזבאללה ככל האפשר מהגבול ולאפשר את חזרתם של תושבי הצפון לבתיהם. במקביל, עליה לקדם ביתר שאת מבצע תודעתי מקיף למול השיעים בלבנון, במטרה לנתקם ככל האפשר מהארגון, ולהטמיע בהם את התפיסה שחיזבאללה הפך מנכס לנטל. לצד זאת, עליה לגבש כבר כעת, תוכנית אסטרטגית מקיפה שתקדם ביחד עם ממשל טראמפ עבור לבנון. זו תשאף למוטט את מערך הדעוה (רשת ענפה של ארגונים אזרחיים שמעניקים סיוע כלכלי, שירותי רווחה, בריאות, חינוך ודת) שהקים חיזבאללה בחסות איראן, ושהחברה השיעית פתחה בו לאורך השנים תלות גוברת. לשם כך, תצטרך ארה"ב בתקופת טראמפ להשקיע משאבים ומאמצים רבים, כדי לחזק את מתנגדי חיזבאללה מקרב השיעים בלבנון, ולהקים חברה מתחרה שתמשוך אליה את הבייס החברתי של חיזבאללה. כך, המטרה צריכה להיות בסופו של דבר, לשחרר את לבנון מהכיבוש האיראני, כפי שיתבטא באובדן ההגמוניה הפוליטית והביטחונית של חיזבאללה בלבנון.

פורסם בישראל היום, בתאריך 13.11.2024.

****הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.****